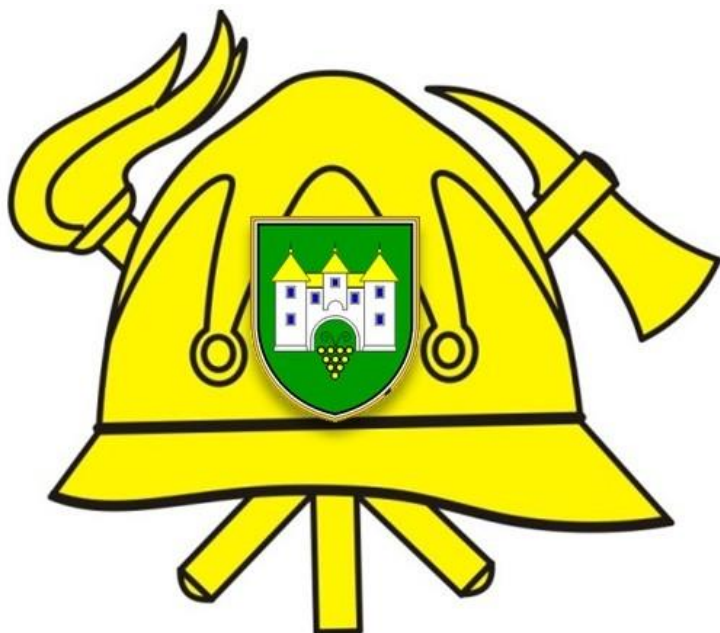

ZBORNİK OB 130. OBLETNICI DELOVANJA
PROSTOVOLJNEGA GASILSKEGA DRUŠTVA
RAČE

1886 – 2016

RAČE, 1.7.2016

130 LET DELOVANJA PROSTOVOLJNEGA GASILSKEGA DRUŠTVA RAČE

130 let društva pomeni obdobje pestrega dogajanja. Ta čas pomeni kar nekaj generacij gasilcev, ki so se kalili ob humanem in požrtvovalnem delu, pri tem pa jih je vodil en sam cilj – pomagati ljudem, kadarkoli so pomoči potrebni.

Najprej zelo preprosto "hvala" tistim, ki so pred 130 leti spoznali potrebo po takšnem društvu in ga ustanovili. Seveda ni naključje, da se je to zgodilo prav v kraju, ki ima zelo bogato zgodovino. Stoletja tu živijo ljudje in skrb za varstvo premoženja je stara prav toliko kot premoženje samo. Le oblika, način in imena se spreminjajo od Rima naprej. Skrb za varovanje bogastva najpremožnejših je prerasla v skrb za varovanje splošne, vsakršne dobrine. Oblika, da to lahko počne združba usposobljenih ljudi, ki jim je skupna požrtvovalnost in humanost, je postala drugačna. Zato so prav gasilska društva posebnost med društvi.

Ne gre le za spretnost in znanje, kako se upreti naravnim ali drugim nesrečam, gre tudi za plemenito in humano idejo, kako obvarovati ne le imetje, temveč predvsem človeka, ljudi in življenja.

Vse to se gasilci vseh generacij v teh 130-letih v Račah dobro opravili. Njihov "Na pomoč!" je bil zares vedno slišen in koristen vsem krajanom, ki so se znašli v stiski. Prav zato si PGD Rače zasluži vse priznanje in zahvalo Občine Rače – Fram, v kateri deluje.

Ob 130-letnici obstoja in delovanja zato izrekam iskrene čestitke vse, ki so nosili in še nosijo navzven prepoznavno uniformo raških gasilcev, v sebi pa znanje, ki jim omogoča, da so ljudje, ki tod živijo, varni. Prav varnost je namreč nekaj izjemnega, dragocenega, nekaj, kar bistveno prispeva h kakovosti življenja in bivanja vsakogar izmed nas.

V imenu vseh krajanov Rač ter vseh občanov občine Rače – Fram zato izrekam iskrene čestitke Prostovoljnemu gasilskemu društvu Rače za 130-let njihovega delovanja ter jim želim še veliko uspehov, ki pomenijo naše skupno dobro in zagotavljajo nadaljnjo varnost bivanja.

S spoštovanjem!

OBČINA RAČE – FRAM

Župan

Branko Ledinek

130 LET PGD RAČE

130 let prostovoljnega dela je dolga doba, na katero se lahko s ponosom in spoštovanjem ozremo. V letošnjem letu praznovanj v naši Gasilski zvezi Maribor, svojih 130 let delovanja praznuje tudi vaše Prostovoljno gasilsko društvo Rače. To je doba, ki jo organizirano preživi le dejavnosti, ki ni v družbi nobenega sistema, temveč v službi človeka in njegovih potreb.

Na bogato tradicijo gasilstva v naši državi smo Slovenci lahko zelo ponosni. Ponosni na Prostovoljno gasilsko društvo Rače, ki v svojem lokalnem okolju uspešno družijo gasilke in gasilce, veterane ter najmlajše prostovoljce z bogatimi izkušnjami, znanjem in plemenitimi dejanji – pomagati ljudem v nesreči.

Skozi vsa ta leta, za katera lahko trdim, da so bila viharina, je bilo mogoče obstati le z vztrajnostjo, iskreno pripadnostjo svojemu poslanstvu in veliko mero složnosti. Preživeti vojne, spremembe političnih sistemov, nastanek nove države in številne reforme organiziranosti in financiranja požarne varnosti je velik uspeh.

Za gasilce alarm ne pomeni samo napoved nesreče – pomeni predvsem hitro in učinkovito akcijo. Gasilstvo je poslanstvo! Veseli me, da tako to jemljete tudi člani Prostovoljnega gasilskega društva Rače. Zavedati se moramo, da se delovanje vašega društva ne odraža samo na operativnem področju, ampak odigrava pomembno vlogo na področju družbene in družabne dejavnosti.

Poklicani ste, da skrbite za javno in zasebno dobro. Spoštujte drug drugega in ljudi okoli sebe, ker boste tako lažje med seboj sodelovali in pomagali vsem, ki so vaše pomoči potrebni.

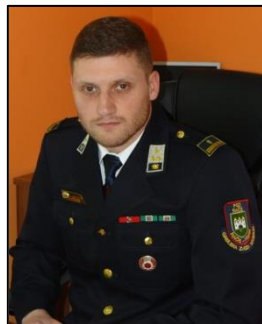
Lahko rečem le hvala za vse, kar ste in boste storili za višjo stopnjo varnosti vseh v domačem okolju, občini in širše. Hvala vam tudi za vaš prispevek pri našem skupnem delu, iskrene čestitke in veliko uspehov tudi v prihodnje saj so od njih odvisni razvoj, trdnost in uspešnost naše gasilske organizacije.

Na pomoč!

Predsednik
Gasilska zveza Maribor
Slavko Kramberger

130 LET ZA VAS

Sto trideset let humanega in prostovoljnega dela v okvirju gasilske organizacije, ki je bila ustanovljena leta 1886 je obdobje na katerega smo gasilci in krajanje Rač lahko zelo ponosni. Društvo se je ustanovilo zaradi želje in potrebe pomagati ljudem v nesreči in stiski. Naši predhodniki so začeli skromno a odločno in po toliko letih je napredek viden, kdor ga hoče videti. V dolgi zgodovini društva se je marsikaj dogajalo. Bili so vzponi in padci, vendar so zagnani člani vedno našli moč in enotnost, ter društvo peljali in vodili tako, da so bili ponos kraju. Težko si je predstavljati okoliščine pred 130 leti, koliko truda in potrpežljivosti je bilo potrebno od posameznikov za ustanovitev društva, kaj šele za sam obstanek.

Prostovoljno gasilsko društvo Rače smo organizacija, ki deluje v dobrodelnosti, prijateljskem sodelovanju med seboj in ljudmi, ki živijo v naši občini ter širše. V današnjem času in vse večjem napredku zahteva to od nas gasilcev vse več izobraževanja in tehničnega znanja, saj je to pogoj za dobro delovanje društva. Zato smo se podali v letu 2014 v zelo velik in odgovoren projekt to je delo prvih posredovalcev. To je velika odgovornost in zahteva veliko strokovnega znanja in izobraževanj, saj smo prvi pri bolniku pri katerem je ogroženo življenje. Velikokrat so pomembne minute za samo preživetje bolnika.

Trudimo se po svojih najboljših močeh v veliko pomoč pa nam je tudi naša občina z g. županom Brankom Ledinekom na čelu, ki nam prisluhne za naše težave. Delovanje društva je v začrtanih smernicah in vodstveni kader se zaveda, da z dobrim delom in zagnanostjo lahko uresničimo in dosežemo še tako velike cilje.

Zahvala vsem, ki ste kakorkoli pomagali, da društvo deluje uspešno, zahvaljujem se vsem članom društva za njihov trud, veliko odrekanja prostega časa in za razumevanje ter predvsem želje pomagati sočloveku. Zato vsem čestitam in želim da bi ob 130 obletnici s skupnimi močmi dosegli nadaljnje uspehe pri razvoju društva.

Predsednik
PGD Rače
Marko Sovdat GČ

130. LET POGUMNEGA GASILSKEGA DELA

Gasilci PGD Rače uspešno opravljate humano poslanstvo, ki so si ga pred 130. leti zadali ustanovitelji – učinkovito ukrepati v primeru nesreče.

V Gasilski zvezi Maribor danes, v okviru 5 občinskih poveljstev oz. javne gasilske službe, deluje 21 prostovoljnih gasilskih društev z usposobljenimi operativnimi gasilci ter sodobno gasilsko tehniko in opremo. V GZ sta včlanjeni tudi dve prostovoljni industrijski gasilski društvi. Uspešno je tudi sodelovanje s poklicnimi gasilci JZZPR Maribor. GZ se preko regije povezuje v krovno organizacijo, Gasilsko zvezo Slovenije. Mogočna humana sila, ki se v sistemu zaščite in reševanja učinkovito odzove klicu na pomoč, je v ponos državljanom Slovenije. Srčnost ustanoviteljev, razum veteranov, pogum operativcev ter zagon mladine so vrline, ki odlikujejo gasilsko organizacijo v Sloveniji in jo uvrščajo med najboljše organizirane na svetu. Še najbolj pa v oči bode dejstvo, da so neprecenljive aktivnosti opravljene s strani prostovoljcev, ki v določenih situacijah velikokrat tvegajo celo svoja življenja. Pogumni člani gasilske organizacije ukrepajo na požarih, elementarnih nesrečah, tehničnih intervencijah, nesrečah z nevarnimi snovmi in drugih izrednih dogodkih.

Danes je ključni nosilec dejavnosti PGD Rače gasilska operativna enota, pripravljena na 24 urno ukrepanje. Usposobljen in dobro opremljen operativni kader ter sodobna gasilska tehnika so ključni za uspešno in kar se da varno delo na intervenciji. Prisluhnili ste tudi novim izzivom in kot prvi posredovalci nudite prvo pomoč svojim občanom. Iskrene čestitke za vaše zagnano in strokovno delo na operativnem področju.

130. let delovanja društva so zaznamovali številni člani, ki so s svojim predanim delom pisali uspehe društva. Uspehi pomenijo zagon in odgovornost za razvoj društva v prihodnje, ki ga je potrebno gojiti na

gasilskem tovarištvu med različnimi strukturami članstva, med člani, članicami, veterani in mladino.

Hvala in čestitke vsem članom PGD Rače, gasilcem in gasilskim vodjem tistim, ki so nas nekoč in vam, ki nas danes navdušujete s svojimi dejanji. Veliko poguma in pozitivnih vrednot želim tistim, ki še prihajajo.

Tovariši gasilci, ob visokem jubileju 130. let PGD Rače vas pozdravljam z gasilskim pozdravom NA POMOČ.

Poveljnik
GZ Maribor
Samo Robič, VGČ I.

PGD RAČE ob 130. letnici delovanja

Zgodovina gasilstva na slovenskem sega v leto 1860, ker zasledimo prve poskuse, da bi se ustanovila organizacija za gasilsko službo. To potrebo so naprej čutila mesta med njimi Ljubljana, kjer se je zgodila katastrofa leta 1758 v Cukrarni, kjer je gorelo ves teden. V Mariboru je junija 1879 prišlo do pobude za ustanovitev redne požarne obrambe, vendar je bilo na občini zavrnjeno. V Metliki pa so 19. septembra 1869 ustanovili PRVO Prostovoljno gasilno društvo na Slovenskem.

Kot se vidi v zapisih arhiva vašega društva, je bilo društvo ustanovljeno slabi dve desetletji za prvim Prostovoljnim gasilskim društvom na Slovenskem. To pa tudi pomeni, da so že takrat v Račah živeli izredno napredni ljudje, kateri so imeli velik čut za sočloveka, da mu pomagajo v stiski in nesreči. Seveda pa ti začetki niso bili lahki, kajti bilo je potrebno nabaviti opremo za delovanje operative in zagotoviti prostore za delovanje društva. Vse to so naši gasilski tovariši uspeli premagati s svojo zagnanostjo in požrtvovalnostjo, da je lahko društvo ne moteno delovalo. Med dosedanjim obstojem društva, je bilo potrebno prebroditi krizo PRVE in DRUGE svetovne vojne, katere niso bile naklonjene gasilstvu in ohraniti opremo za nemoteno delovanje društva po vojni. Po vojni so bile težke razmere in brez pomoči krajanov, bi društvo težko preživel. Takrat smo bili gasilci po drugi svetovni vojni predvsem na ramenih krajanov, kjer je društvo delovalo, nekaj opreme smo dobili od GZ Maribor, nekaj pa iz SIS-a za požarno varnost v takratni skupni občini Maribor.

Vseskozi pa je bilo vodstvo in članstvo v PGD Rače napredno, da so člani izobraževali in posodabljali vozni park. Ampak! Zgodilo se je leto 1991 osamosvojitve Slovenije. Ustanavljajo se nove občine in nastala je občina Rače-Fram. Nastane nova GZ Maribor z 23 društvi in javno gasilsko službo v občini Rače-Fram, katera ima štiri društva. In to so PGD Rače, ki deluje kot osrednja enota v naši občini, PGD Fram, PGD Podova in PGD Sp. in Zg. Gorica.

Vsa društva skupaj štejejo preko dvesto operativnih članov, kateri lahko priskočijo na pomoč v nesreči v katerem koli času.

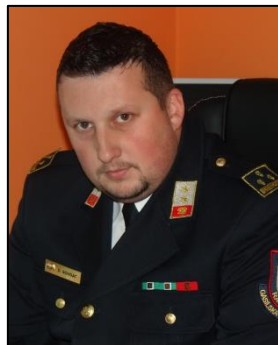
Z prihodom sedanjega župana naše občine g. Branka Ledineka, kateri ima izredni posluh za gasilstvo, so vsa društva v občini napredovala. Tako smo posodobili komplet vozni park v vseh društvi gasilskega poveljstva v naši občini. Pa naj ostanem pri vašem društvu. Nabavili ste novo gasilsko cisterno, novo kombinirano vozilo, vozilo za prevoz moštva in opreme, poveljniško vozilo, katero pa je namenjeno za prve posredovalce ob zastoju srca. Tako se naša dejavnost širi iz gasilstva na prvo pomoč potrebno ljudem. Ti *gasilci* - **PRVI POSREDOVALCI**, pokrivajo celotno našo občino, priskočijo pa na pomoč tudi izven meje naše občine. Vemo pa, da oprema in vozilo ne pomenijo nič, če zato ni primerno usposobljeno moštvo. Tu pa moram res pohvaliti vse člane društva, da žrtvujejo svoj prosti čas in tudi dopust, da se lahko izobražujejo in so pripravljeni za posredovanje v nesrečah. Saj veste kaj pravi pregovor " **Tehnika brez znanja ne pomaga dosti.**"

Naj na koncu **društvu** in **gasilskim tovarišem** iz **PGD Rače** zaželim veliko uspehov na vseh področjih.

Občinski gasilski poveljnik
Jakob Krajnc GČ II.

130 LET - PONOSNI NA PREHOJENO POT

Jubilej, ki je pred nami predstavlja zgodovino trdega in odločnega dela naših prednikov, kateri so že davnega leta 1886 prepoznali potrebo in predvsem pomen prostovoljnega gasilstva v kraju. V tem času se je nanizalo neznano število intervencij in dogodkov pomoči potrebnim krajanom / občanom. Vsi se zavedamo, da gasilci nismo aktivni samo v primeru nesreč, požarov in drugih intervencijskih akcij, ampak tudi na raznih drugih prireditvah v obliki prostovoljne pomoči, gasilske straže in podobno, katera organizirajo druga društva, občina oz. posamezniki. Vsa ta leta so društvu botrovali vzponi in padci, vendar smo jih vedno premagali. Želimo ostati zvesti svojim načelom tudi v prihodnje ob zavedanju, da se krajani Rač in občani Občine Rače – Fram, lahko mirno zanesejo na naš hiter in strokoven odziv v primeru nesreče oz. potrebe po pomoči.

Člani operativne gasilske enote, kateri posredujemo na intervencijah v naši občini in pa tudi izven njenih meja, smo si v preteklosti pridobili veliko večino specialnosti in znanj iz dodatnih izobraževanj na nivoju Gasilske zveze Maribor in Gasilske zveze Slovenije. Delujemo kot osrednja enota Občine Rače – Fram že vrsto let, kar predstavlja dokaz našega dobrega in strokovnega dela. Na pridobljeno znanje smo lahko ponosni, saj intervencije postajajo vse bolj zahtevne in nevarne, zato jih lahko opravljajo le ustrezno izobraženi gasilci, ki nevarnost poznajo in vedo, kako pravilno in varno ukrepati v dani situaciji. Vsa znanja pa lahko uporabimo samo z pomočjo ustreznega orodja, vozil in ostale tehnike, ki nam omogoča, da smo pri svojem poslanstvu uspešni. Vsa tehnika s katero društvo razpolaga je seveda tudi plod prejšnjih vodstev in razumevanja članstva po potrebi in posodabljanju opreme. Današnje stanje sodobnosti opreme in znanja operativnih gasilcev ocenjujem kot odlično, zato si štejem v čast, da lahko poveljujem takšni enoti, še posebej v času ko društvo praznuje 130. let delovanja.

Naše poslanstvo je vztrajnost, odločnost in pogum saj ob klicu na pomoč pozabimo na sebe in svoje bližnje ter odhitimo vnovčiti vsa svoja pretekla usposabljanja, da prizadetim v nesreči čim bolj omilimo izgubo. Za ves naš trud ne pričakujemo plačila, ampak samo moralno potrditev, da smo z svojim požrtvovalnim delom izpolnili naše poslanstvo. To poslanstvo pa nam je lahko v ponos.

Ob jubileju bi rad čestital članom, članicam inveteranom ter se zahvalil za vso podporo, ki jo izražate vodstvu društva, da lahko premagujemo vse ovire na naši poti do zastavljenih ciljev.

Poveljnik
PGD Rače
Drago SOVDAT GČ II.

130 LETNA ZGODOVINA PROSTOVOLJNEGA GASILSKEGA DRUŠTVA DRUŠTVA RAČE

Pajtler Franc, Vihar Denis

Terciarna tektonska gibanja na vzhodnem delu Alp so rodila udornino današnjega Dravskega polja, ki so ga v diluviju prekrili s sedimenti Drava in njeni pritoki s Pohorja. Če pogledamo lego dravskopoljskih vasi, opazimo, da so nastajale in se razvijale ob potokih. Zelo tipičen primer takega razvoja nam kažejo vasi Rače, Brezula in Podova. Kmetje so uporabljali potočno vodo za napajanje živine, v sušnih letih za napajanje travnikov, ponekod za kuho in seveda za gašenje požarov.

Najstarejše najdbe iz antičnega časa na našem področju kažejo dokaj skopo sliko. Pred dvajsetimi leti so našli fragment rimskega marmornatega spomenika v Spodnji Gorici in novčič cesarja "Germanicusa", del bronastega prstana in zakopan rimski sarkofag v Podovi, kar nam priča, da so bili Rimljani v našem kraju že v prvem stoletju. Z izgradnjo rimskega vodovoda v Framu, ki je od Zlatega potoka vodil navzdol preko Ješence in Brezul ter prečkal Dravsko polje do Ptuja, dokazuje obljudenost naših krajev v času rimskega imperija. Od četrtega stoletja dalje iz naših krajev ni nobenih zanesljivih najdb. Ponovno se Rače pojavijo v času, ko je štajerski vojvoda Leopold V. podelil žičkemu samostanu svoj del desetine v Račah. To podelitev je Leopold VI. 1195 potrdil, kar pomeni najstarejši pisani vir o Račah in Podovi. Rače so odslej spadale pod žički samostan, ki je imel tudi sodno oblast vse do prihoda Regalov, ki so z Račami in gradom upravljali stopetdeset let (1450-1600). Leta 1532 je Regal zgradil raški grad, ki je do današnjih dni doživel nekaj sprememb. Okoli gradu se je začenjala razvijati vas. Lesene hiše, pokrite s slamo so bile prve hiše naših prednikov.

Ko je Marija Terezija uvedla hišne številke, se pojavijo dokaj pozno tudi v Račah (1772). Iz po ročne rokopisne knjige iz tistih časov je razvidno, da je bila najvišja hišna številka 54, vendar sklepamo, da so bile Rače v tem času že bolj obsežne, le hišne številke nam niso znane.

V starejših kronikah severovzhodne Slovenije najdemo tudi podatke o požarih, turških vpadih, povodnjih in kugi.

Prvi znani požar v Mariboru 1513 je mesto popolnoma uničil. Tudi drugi, leta 1540 ni bil nič manjši po obsegu. Strašen požar je 5.5.1684 zajel Ptuj. Razen minoritskega in dominikanskega samostana ni ostalo od Ptuja ničesar. Ogenj je divjal tri dni. Komaj si je Ptuj opomogel, že ga je 1705 ponovno zajel požar. Pogorel je v celoti. Ostalo je le šest hiš. Leta 1744 je zgorelo v Ptuj 79 mestnih hiš. Leta 1883 je pogorela vsa vas Lovrenc na Dravskem polju, skupno 69 hiš. Danes si težko predstavljamo tako katastrofalne požare, nekoč so bili na dnevnem redu. O starejših raških požarih nimamo podatkov, gotovo pa so tudi tu uničili ognjeni zublji prenekatero hišo in gospodarsko poslopje. Prvi podatek o tragičnem dogodku iz Rač nam je znan iz mrliške knjige (Mortuorum), ki omenja, da so 1741 utonili trije otroci, ki so se kopali na ribniku.

Prelomnica za kraj je bilo leto 1846, ko je stekla skozi Rače železnica. Raška postaja je bila takrat pomembnejša kot mariborska. Cvetela je trgovina s poljskimi pridelki. V kraju samem se pojavlja požarna zavarovalnica in sveti Florijan je postal v okolici Rač spoštovan svetnik. Koncem prejšnjega stoletja so Rače zaslovene po lončarstvu in živinoreji. Trem živinskim sejmom sta se pridružila leta 1877 še dva konjska. V grajskem vrtu so gojili drevesa, čebelarji so imeli svoja zborovanja, tu je bil odličen kamnosek, poštna hranilnica in živahna volilna zborovanja.

Germanizaciji se je uprlo Ciril-Metodovo društvo, v kraju je zaživela čitalnica, knjižnica, kmečka zadruga, Sokoli in Orli. Že pred letom 1878 imajo Rače tovarno kovinskih nadomestkov, ki so jo leta 1891 razprodali.

Leta 1896 je že delovala tovarna špirita. Ves živahen razvoj Rač je utrdil naprednim vaščanom misel o potrebi požarne brambе. Čeprav navaja nadučitelj Ivan Mohorko v svojo kroniko Rač, objavljeni v Marburger Zeitung, da je bila požarna bramba ustanovljena v Račah leta 1880, njegov podatek ni točen. Doslej nismo našli dokumenta, ki bi njegovo trditev dokazoval. Prav gotovo je res, da so napredni vaščani že takrat razmišljali o ustanovitvi te

humane organizacije. Pri tem ne smemo pozabiti, da je Maribor ustanovil svoje društvo 1871, Slovenska Bistrica 1872, Fram in Rače pa leta 1886.

Že pred ustanovitvijo požarne brambe v Račah je 1881. leta izšla "POSTAVA, ZADEVAJOČA RED O POŽARNI POLICIJI IN O GASILSKIH STRAŽAH", ki jo je podpisal cesar Franc Jožef. V šestih poglavjih je nanizana vsa problematika gasilske službe, ki se je že podredila prostovoljnemu gasilstvu. Prvo poglavje določa naloge občine, ki mora skrbeti za požarno policijo in postaviti požarne policaje, če je ozemlje občine gosto naseljeno. Drugo poglavje govori o preprečevanju požarov, ometanju dimnikov, požarni straži in v glavnem ponavlja določbe prejšnjih gasilskih redov. V tretjem poglavju so nove določbe, med njimi o skrbi občine, da je voda za gašenje vedno pri roki. Vsakdo je moral pustiti uporabo vode za gašenje, ki je bila na njegovi posesti, sicer so ga kaznovali. Vsaka vas mora imeti uporabno brizgalno s potrebnimi cevmi, vedri, določenimi vodnjaki in po možnosti črpalko, če šteje več kot petdeset hiš. V vasi morajo biti pripravljeni vozovi z vedri in vodo. Vsaka vas mora imeti požarne lestve in ostalo orodje, ki ga določa občinski odbor in vodstvo gasilske straže. Občinski odbor potrjuje tudi pravila, ki jih predložijo člani na novo ustanovljene straže. Občina plača vse stroške za nabavo gasilskega orodja in opreme. Člen 37 prvič omenja podporne blagajne za ponesrečene stražnike pri požarih. Vsak požar je moral župan v najkrajšem času javiti okrajni gosposki. Načrt pravil govori v prvem členu o namenu organizacije, v drugem o članstvu, ki ga sestavljajo delovni in podorni člani. Podporni član je lahko, kdor plačuje naj manj dve leti po dva goldinarja. Ima pravico glasovati in voliti. Delovni član je lahko vsak pošten človek, ki je zdrav in star osemnajst let. Odbor požarne brambe sestavljajo načelnik, namestnik, vodniki treh oddelkov, blagajnik, zapisnikar in trije poverjeniki. Volitve so bile vsaki dve leti in jih je mor potrditi občinski odbor. Vsak član si je moral kupiti bluzo in pokrivalo sam. Čelade je moralo priskrbeti društvo. Zelo stroga so bila pravila o udeležbi sestankov in vaj. Kdor se ni udeležil vaj trikrat in enkrat požara, je bil izključen iz društva. Dohodki društva so bili: letni prispevek občinskega odbora, prispevki zavarovalnice, prispevki podpornih članov in druga darila. Denar so lahko uporabili le za nabavo in vzdrževanje gasilskega orodja, za stroške uprave in za primerno odškodnino članom, ki so si v službi

poškodovali svoje imetje, za podporo matici, ki daje pomoč gasilcem, kot določajo posebna pravila. Vse predpise in pravila iz leta 1881 so uporabljali v Račah.

Največ zaslug za ustanovitev požarne brambe v Račah ima nadučitelj Ivan Paulšek. Rodil se je 6.5.1850 v Žalcu. Nižjo realko je končal z odliko in nadaljeval šolanje na učiteljskišči v Zagrebu in Mariboru. Leta 1870 so ga vpoklicali v vojsko, kjer je prebil tri leta. Po končani vojaščini je nadaljeval šolanje na mariborskem učiteljskišči, ki ga je končal 1876. Nato je bil učitelj v Šentilju v Slovenskih goricah, kjer se je poročil z Marijo, rojeno Holzer. 1881 se je preselil v Rače, kjer je postal ravnatelj takratne šole, njegova žena pa je poučevala ročno delo.

Ivan Paulšek

S prihodom Paulška v Rače se je tu marsikaj spremenilo. Spodbujal je kmete k čebelarstvu, uredil je lep vrt ob šoli in zbral okoli sebe napredno misleče kmete ter jih poučil o pomenu požarne brambe. Točnega datuma o ustanovitvi požarne brambe v Račah nimamo, ker so se ustanovne listine društva izgubile. Če pobrskamo po bogatih virih raškega gasilskega arhiva, je jasno, da je bilo društvo ustanovljeno leta 1886. V prvih mesecih tega leta so se zbrali ustanovitelj in kasnejši člani: Ivan Paulšek, Franc Bothe, Franc Jeglič, Franc Marčič, Štefan Štern, Alojz Štern, Jože Požegar, Jakob Pišek, Andrej Pungartnik, Andrej Rečnik, Jakob Lašič, Vincenc Mešl, Anton Falež (župan), Jože Mohorič, Jože Pipenbacher, Matija Tominc, Mihael Dikaučič, Ivan Beranič, Franc Goričan, Mihale Paveu, Sebastjan Kotnik, Anton Sernko, Štefan

Poherc, Marko Grisold in Franc Gradišnik. Iz blagajniške knjige, ki so jo začeli voditi 20.2.1886 je razvidno, da so že meseca februarja zbrali 105 goldinarjev in za ta denar kupili statute, žig društva, ki se je imenovalo "FREIWILLIGE FEUERWEHR KRANISCHSFELD" in nekaj orodja pri raškem trgovcu Botheju. Načelnik društva je bil Ivan Paulšek, blagajnik pa Marko Grisold. O njem vemo zelo malo, čeprav je bil lastnik opekarne v Račah in je živel v vili ob opekarni, ki so ji pravili kar Grisoldova vila. Ostal je blagajnik do leta 1893. Blagajniška knjiga je najstarejši dokument raške požarne brambe. Iz nje razberemo, da so kljub skromnim sredstvom nabavili najpotrebnejše orodje za boj proti ognjenim zubljem. Že 17.3.1886 jim je okrajno glavarstvo iz Maribora nakazalo 100 goldinarjev pomoči. Istega meseca so naročili pri J. K611schu v Gradcu signalne rogove in ustrezne trakove. Štajerska hranilnica iz Maribora jim je pomagala s 50 goldinarji, maja pa jim je sam cesar Franc Jožef poklonil 80 goldinarjev. Prvi večji izdatek beležimo aprila, ko je društvo plačalo 183 goldinarjev in 10 krajcarjev J. K611schu za tri podčastniške pasove, osem pasov za gasilce, osemnajst pasov za moštvo, osem reševalnih lanenih pasov s prizmatično zadrgo, poveljniško čelado s pozlačenim lovorovim listom (nemške oblike), podčastniško čelado s pozlačenim luskinastim delom, podčastniško gladko čelado, dve podčastniški čeladi s širokim medeninastim grebenom, dvanajst veder za gašenje, osem čelad za moštvo z ozkim medeninastim grebenom. Po številu pasov in čelad je jasno, da je bilo v društvu več članov ob ustanovitvi, kot sem jih navedel, vsekakor jih je bilo več kot devetnajst.

Prvi zapisi se niso ohranili. Našel sem nekaj odgovorov na prošnje, ki jih je društvo poslalo na različne naslov. Tako je občinski svet iz Maribora zavrnil finančno pomoč 9.8.1886, ponovno je bil odgovor negativen septembra, ko so prosili za pomoč pri nakupu brizgalne. V tolažbo so dobili 100 goldinarjev 16.9.1886. Iz ohranjenega pisma J. K611scha, z dne 24.4.1886 lahko sklepamo, da je društvo moralo imeti neko staro brizgalno, saj so pri tem trgovcu naročili 60 metrov cevi. V naslednjem letu je sprejelo društvo odgovor centralnega odbora požarne brambe v Gradcu, ki so ga zaprosili za pristop. Odgovor se je glasil: "K rešitvi vašega dopisa od 16. januarja pozdravljamo vaš pristop k deželni požarni brambi z največjim veseljem in

vam sporočamo, da imajo Rače po uradni statistiki 742 prebivalcev in dajemo vašo požarno brambo v deseto prispevalno lestvico. Zaradi tega imate plačati pristopnino v višini 15 goldinarjev avstrijske veljave in letno pristopnino sedem in pol goldinarjev; potemtakem za 1. semester 1887 od 1. februarja do 1. julija dva goldinarja in petdeset krajcarjev. Istočasno vam pošiljamo statute zveze, formularje s pristopno razlago in sprejemne kartice. Zvezne predpise o vajah lahko dobite po trideset krajcarjev.

Eksemplar časopisa "Mittheilungen des steierrischen Landesfeuerwehr Verbandes (Sporočila društva štajerske deželne požarne brambe) vam pošiljamo brezplačno. Naslednje eksemplare lahko dobite, če plačate zanje letno naročnino, ki znaša en goldinar in dvajset krajcarjev. Denarne pošiljke lahko pošljete po pošti po priloženi položnici. Prosimo vas tudi, da nam sporočite vse nastale požare na priloženem formularju. S prijateljskimi pozdravi! Graz, 3.2.1887"

Iz vsega lahko razberemo, da je bilo društvo dobro organizirano že po prvem letu obstoja. Prvo letno poročilo blagajnika Grisolda je pregledala posebna komisija, ki so jo sestavljali: Anton Faleš (župan), Jožef Mešl, Franc Zalek, Sebastjan Kotnik, Stefan Pauman in Andrej Pungartnik.

V letu 1887 so se prejemi in izdatki društva povečali. Začeli so podirati drevje za plezalni stolp. Pri trgovcu J. Zamoli so kupili deske za obijanje stolpa, plačali so tesarja in delavce, ki so pomagali pri gradnji stolpa. V zapisniku omenjajo tudi popravilo brizgalne, ki ga je opravil kovač J. Španinger. Žal se iz teh pionirskih časov ni ohranila nobena fotografija. Tudi lokacija stolpa nam ni znana. Nekateri trdijo, da je stal na območju današnjega "Pinusa", drugi, da je stal v bližini Kmetičeve gostilne, nekateri pa celo, da je bil v bližini stare Kaplove domačije.

Od leta 1887 dalje nastane v gasilski dokumentaciji vrzel. V letu 1888 navaja blagajniška knjiga podatek, da so za prevoz brizgalne do požarišča plačevali za uslugo prevoza s konjsko vprego po 4 goldinarje. Leta 1893 je pričelo društvo voditi posebno inventarno knjigo. Zanimivo je, kaj vse je društvo v tem času imelo: poveljniško čelado, čelado za namestnika

poveljnika, pet čelad za seržante, sanitetno čelado, devetnajst članskih čelad, devetindvajset bluz, petindvajset hlač, sekirico za seržanta, tri pasove za seržante, osem pasov za plezalce, deset sekiric, deset torbic za sekire, pet platen, šest platnenih karabinjerjev, osemnajst pasov, tri signalne rogove, dve signalni vrvici, dve pipi, tri vrvice, štiri petrolejke, enajst veder. dve sanitetni torbici, društveni žig, blagajniško knjigo, inventarno knjigo, društveni protokol, knjižico za vaje, knjigo prve pomoči, mizo, dva stola, šest klopi, šest polic, visečo omarico, pet dekorativnih tabel, pet dekorativnih slik, društveno tablo, spominski trak požarne brambe iz Frama, štiri povezave za cevi, uokvirjeno fotografijo, sesalno od A. Samasse z dvema svetilkama in priborom, voz (boben) za navijanje cevi, ročnik za cev, staro brizgalno, voz za vodo, štiri lestve, navadno lestev za vaje, dvodelno lestev, šest gasilskih mačkov (vrsta orodja), železno peč in 180 metrov cevi.

Verjetno je požarna bramba v Račah sklenila z Albertom Samassom iz Ljubljane pogodbo za nakup nove brizgalne že v prvih mesecih leta 1889, saj so poslali prvi obrok stotih goldinarjev že 15.7.1889, brizgalno pa so prejeli 10.8.1889. Nekako v tem času so morali zaiti v finančne težave, kajti po petih letih brizgalna še vedno ni bila plačana. Samassa jih je tožil in se je moral Paulšek zagovarjati na sodišču v Ljubljani. Kako so plačali dolg. ni znano, saj prvo letno poročilo iz leta 1898 tega ne omenja. Zadeva se je očigledno pred tem uredila. V tem času so menjali tudi vodilni kader. Poveljnik je postal Franc Bothe, blagajnik Jože Požegar. Ob koncu leta 1898 je imelo društvo 28 aktivnih in 16 podpornih članov. V tem času sta se menjala v Račah tudi graščaka. Jožef Kaloš je prodal grad Vincencu Bachlerju. Ob tej priliki so priredili gasilci baklado. 1898 je bil postavljen tudi novi stolp, saj je stari (verjetno 1893) pogorel, takrat je namreč Rače zajel velik požar. Po petletnem poveljniškem stažu je Bothe ponovno prepustil krmilo Ivanu Paulšku. Finančna sredstva za uspešno delovanje je društvo pridobivalo z raznimi veselicami, darovi, nabiranimi akcijami, srečelovi in kasneje tudi z igrami. Graščak Bachler je bil društvu zelo naklonjen, saj je od leta 1898 do 1916 daroval preko 1.000 kron, njegova žena pa ob rojstvu otroka (1920) 2.000 kron. Seveda so pomagali društvu tudi drugi.

Po letu 1901 je prevzel krmilo požarne brambe Jakob Pišek, ki je ostal poveljnik vse do leta 1910. O njem ne vemo skoraj ničesar. V zadnjem letu svojega delovanja v društvu mu je uspelo zbrati sredstva za nakup nove brizgalne na štirih kolesih. Brizgalno so naročili pri Kernreuterju na Dunaju, nakup pa je odobrila in dala polog višja deželna davčna uprava, ki je društvu nakazala 1298 kron in 85 helerjev, 21.8.1910. leta so gasilci dvignili na raški železniški postaji dragoceno pridobitev. V poslanem kompletu je bila brizgalna, oje, svetilka in namotek s cevmi. Skupna teža tovora je znašala 970 kg. Sedaj je bilo društvu mnogo lažje, saj je bila taka brizgalna ponos vsakega društva.

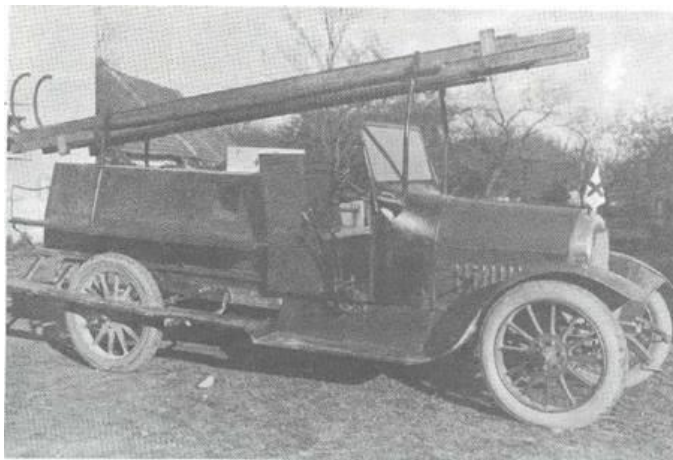

Naša najstarejša ročna črpalka

V Piškovem času se je včlanil v požarno brambo tudi Alojz Falež, s katerim se pričenja v Račah novo obdobju društva. Bil je sin Antona Faleža in Neže, rojene Bauman. Rodil se je 1.6.1885 v Račah. Prav gotovo mu je že njegov oče vcepil pravo vzgojo, saj je bil v Račah vrsto let župan. Sin je očeta še prekosil. V tistem času je bil med najbolj izobraženimi slovensko mislečimi kmeti v Račah. Njegova zasluga je, da je v Račah zaživela čitalnica in prva knjižnica. Kasneje, ko so se širom naše domovine ustanavljala sokolska društva, je postal sokolski starosta v Račah. Noben njegov predhodnik ni bil tako dolgo

na vodilnem položaju požarne brambe. Čas je že, da spregovorimo tudi nekaj o raških požarih. Vsa leta obstoja je društvo reševalo, gasilo in pomagalo, kjer se je dalo. Statističnih podatkov do leta 1945 nimamo (niso še zbrani). Znano je nekaj večjih požarov v Račah. Leta 1888 je gorelo v Račah sedem objektov. Leta 1893 je pogorel del Rač in tudi orodišče, 1903 je pogorela grajska pristava, last Vincenca Bachlerja. Gasili so tri dni in tri noči. Za delo jih je Bachler nagradil s 100 kronami. Leta 1910 so Rače zgorele skoraj v celoti. Seveda pa ni gorelo le v Račah. Naši gasilci so pomagali tudi v vseh okoliških vaseh. Po vojni je pokojni Anton Pivec, kateremu gre zahvala, da je uredil gasilski arhiv, ugotovil, da so v letih 1945-1981 gasilsko društvo poklicali na pomoč 262 krat gasit požare. Sodelovalo je pri 18 poplavih in 35 nesrečah z živino ali vozili. V času prve svetovne vojne se je vsem društvom godilo enako slabo in so v glavnem životarila. Po vojni se je spremenil tudi žig društva, ki se je odslej imenovalo: "PROSTOVOULNO GASILSKO DRUŠTVO V RAČJEM". Ohranjeni zapiski so odslej pisani v slovenščini vse do druge svetovne vojne. Društvo je bilo sprejeto v Jugoslovansko gasilsko zvezo in spadalo v Gasilsko župo Maribor.

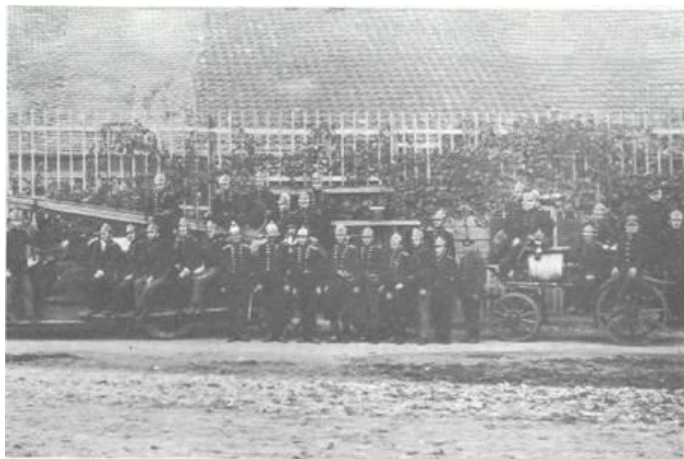
Leta 1923 prične društvo zbirati denar za parno brizgalno, ki jo je društvo kupilo od mariborskega društva za 300.000 kron (75.000 din). Sam Bachler je prispeval za nakup 60.000 kron! Kako zavedni so bili gasilci v tistem času, nam pove podatek, da so ob nakupu brizgalne jamčili s svojimi posestvi Alojz Falež, Andrej Stern in Jože Sernko.

Prvi avtomobil "Opel" 1927

V tem letu je bil zgrajen tudi prvi gasilski dom v Račah, ki se je moral kasneje umakniti novemu (1954).

V času po prvi svetovni vojni je doživljalo društvo pravi razcvet. V Račah so ustanovili pevsko društvo "Orač", "Sokol" in "Ode". Ker si je gasilsko društvo lepo opomoglo, so pričeli razmišljati o nakupu gasilskega avtomobila. Do realizacije te zamisli je prišlo 27.3.1927, ko se je iz Maribora pripeljal Zorko z odprtim orodnim avtomobilom "Opel". Ogledala si ga je komisija, ki so jo sestavljali graščak Bachler, občinski in gasilski možje. Avtomobil se je na poskusni vožnji dobro izkazal. Kupili so ga za 11.500 din.

Člani GD Rače 1927

V prvem desetletju po vojni pa so se začele redčiti vrste starih gasilcev, ustanoviteljev. Dne 13.8.1926 je objavil časopis vest, da je umrl Ivan Paulšek.

Gasilska vaja zročno in parno brizgalno

Društvo je izgubilo očeta! 6.3.1926 je umrl blagajnik Jože Požegar. 30.5.1928 je umrl Matija Tominc v Ptuju v sirotišnici. Duhovnik se ni hotel udeležiti pogreba, čeprav je bil Matija odlikovan z zlato medaljo za državljanske zasluge! In še po nečem je značilno obdobje pred vojno. Lojze J us pravi, da ni bilo ne dneva ne noči od leta 1933-1937, da ne bi šli v akcijo. V tem času si je društvo nabavilo prvo motorno brizgalno "ILO".

Skupinska slika iz leta 1936

V ozračju je že bilo čutiti bližajočo se nevarnost-vojno. 3 .4.1941 so bile po vsej državi velike demonstracije. Tudi v Račah so demonstrirali. 6.4.1941 v zgodnjih jutranjih urah je Hitlerjeva vojska napadla Jugoslavija. Že 10.4. so nemške enote zasedle Rače. Okoli osme ure zjutraj je bilo v Račah polno nemških vojakov. Vsak odpor je bil v tem trenutku nesmiseln. Zasedli so upravna poslopja. Predsednika občine Jožeta Paumana so razrešili funkcije ter postavili nemško ustroj enega Josipa Langerška. Ortsgruppenftihrer je postal Martschinko. V Račah so izginili slovenski napisi, društvo se je preimenovalo v "FREIWILIGE FEUERWEHR GROSSGEMEINDE KRANICHSFELD". Iz Rač so odpeljali v meljsko kasarno zavedne Račane Miloša Romiha, Ota Brezovška, Alojza Gergiča, Jožeta Zorna, Antona Krumpa, Antona Bukavca, Alojza Jusa, Alojza Faleža, Jožeta Faleža, Stanislava Lutmana, Franca Medica, Franca Lašiča, Konrada Brezovška, Huberta Kmetca, Jožeta Lešnika, Ivana Magdalenca st., Ivana Magdalenca ml. in iz Brezule Radomirja Kralja. Po Jusovi zaslugi se nam je ohranil originalni dokument iz tega časa, saj je, ko so ga iz kasarne izpustili, vtaknil v žep spisek oseb, ki je visel na vratih sobe št. 80. Družini Falež in Zorn sta bili internirani v Srbijo. Tudi društvo je občutilo okupatorjevo moč. Starejši so ostali v društvu, mlajši pa so morali v vojsko. Poveljnik društva je postal Ivan Plečko, ki je vodil društvo še dolga leta po vojni. Gasilci so med vojno morali biti v stalni pripravljenosti. Zavedali so se, da s svojim delom pomagajo tudi domačemu prebivalstvu. Prav gotovo niso

posebej zamerili, da so jim partizani ob oskrbovalni akciji v noči med 8. in 9. avgustom 1944 leta odnesli vse, kar so potrebovali v boju proti sovražniku. 8.7.1944 leta je na (sedaj) Jusovo domačijo padel štirimotorni ameriški bombnik. Ob tej priliki je izgubila življenje Elizabeta Pesek. 23. julija 1944 je Bračičeva brigada minirala in napadla policijsko postojanko v Framu.

7.11.1944 je bil zavezniški avionski napad na raško železniško postajo. 12.3.1944 je bil bombni napad na Rače. Porušena je bila Langerškova trgovina in sosednji objekti. Ob napadu je bil težko ranjen gasilec Pipenbacher. Mrtvih je bilo šest otrok! Dne 3.4.1945 so ponovno napadli železniško postajo. Jegličeva gostilna je bila porušena. V gostilni je našlo smrt enajst ljudi. Pri vseh teh napadih je pomagalo gasilsko društvo reševati ljudi in njihovo imovino. Po vojni je ostalo v gasilskem domu bore malo gasilskega inventarja. Treba je bilo začeti znova. Vojna uprava je društvu odvzela star avto "Dodge". Po vojni j postal predsednik društva Anton Pšeničnik, poveljnik pa starejši Ivan Plečko. Že 1948 leta so ustanovili žensko in mladinsko desetino. Pričeli so graditi na mladih! 1950 leta dobi dom telefon. Pojavi se ideja o izgradnji novega doma. Načrt je narisal Jože Gašperšič. V štirih letih je bil zgrajen nov dom, ponos Račanov. Edina napaka iz časa po vojni je, da so prodali staro brizgalno v muzej na Vrhniko. Bila bi ponos naših prednikov in simbol društva, če bi še bila v Račah!

1962. leta je umrl Ivan Plečko, dolgoletni poveljnik društva. Sedaj so prevzeli odgovornost za društvo mladi.

Operativna desetina 1963

Leta 1964 dobijo avtocisterno, 1969 kupijo orodni voz "Moris" IMV, 1970 leta so razvili pionirski prapor, 1970 so kupili brizgalno "Rosenbauer", 1956 so odkrili spominsko ploščo na gasilskem domu, 1978 so nabavili motorno brizgalno "Tomos" za pionirje, 1978 so nabavili novi kombinirani gasilski avtomobil TAM 5500 DG, 1983 so svečano predali novi gasilski orodni avtomobil TAM 2000.

Gasilec iz Rač, se leta 1988 uresniči dolgoletne sanje, o postavitvi večnamenske dvorane, katera stoji v neposredni bližini gasilskega doma. Dvorana je bila opremljena, po takratnih standardih z najsodobnejšo opremo in lastno kuhinjo. Večnamenska dvorana lahko sprejme od 200 do 300 ljudi.

Leta 1991 se SR Slovenija odcepi od SFR Jugoslavije in postane samostojna Republika Slovenija. Zaradi tega pride, do oboroženega spopada med pripadniki Teritorialne obrambe in Policije s pripadniki Jugoslovanske ljudske armade. Pri tem smo tudi gasilci aktivno sodelovali, po svojih zmožnostih in sposobnostih. Z novo ustavo in zakoni, je bilo potrebno spremeniti tudi pravila gasilske službe ter z njimi povezane znake in simbole. Tako v naslednjih letih gasilska organizacija doživlja prenovo in Prostovoljno gasilsko društvo Rače, postopno zamenja svoje znake, simbole, nazive, uniforme in prapor.

Leta 1995 se KS Rače in KS Fram odcepita od takratne Mariborske občine in nastane nova občina Rače – Fram. Takrat so bila gasilska društva skupne Mariborske občine, razporejena na pet sektorjev. Vsak sektor je imel svojega poveljnika. Naše društvo, je skupaj z 7 preostalimi društvi, tvorilo peti gasilski sektor, katerega poveljnik je bil član PGD Rače Krneža Frido. Po nastanku samostojne občine Rače Fram, so se tudi gasilska društva v novonastali občini združila v Občinsko gasilsko poveljstvo občine Rače – Fram in tako iztopila iz gasilskega sektorja GZ Maribor. Poveljnik novonastalega poveljstva je bil nekdanji poveljnik petega sektorja Krneža Frido. Novonastalo poveljstvo, pa je združevalo štiri gasilska društva, PGD Rače, PGD Fram, PGD Podova in PGD Sp. In Zg. Gorica.

V naslednjem desetletju se člani PGD Rače zavzemajo za prenovu zdaj, že izdelanega voznega parka, tako leta 1996 prevzamejo v uporabo novo gasilsko vozilo za prevoz moštva znamke Volkswagen Transporter. V skladu z načrto o prenovi voznega parka, leta 2001 PGD Rače nabavi novo gasilsko vozilo s cisterno znamke MAN 14.284, tip GVC 24/50. Gre za najsodobnejše vozilo tega tipa. V vozilu je cisterna z 5000 litri vode, vso potrebno opremo za gašenje požarov, vodnim monitorjem (vodi top), napravo za čiščenje cest in popolnoma avtomatizirano črpalko Rosenbauer NH 20, katera je sposobna prečrpati 2400 litrov vode v eni minuti, pri tlaku desetih barov. Vozilo se lahko uporablja tudi za prevoz pitne vode.

V letih 2006 in 2007 se obnovijo stavbe in prostori PGD Rače. Obnovi se fasada na gasilskem domu, obnovi se fasada in strešna kritina na večnamenski dvorani, prenova prostorov gasilkega doma, in zamenjava dotrajanih in zastarelih garažnih vrat, z novimi garažnimi vrati na električni pogon.

Prostovoljno gasilsko društvo Rače, še eno izmed zadnjih uporablja gasilsko vozilo TAM 5500 letnik izdelave 1977, tipa GVC 16/25. Na gasilskem vozilu, se je pričel kazati zob časa, saj se je bilo vozilo težavno za voziti, nadomestne dele je bilo težko najti, pojavljale so se okvare in ni bilo sposobno slediti hitremu razvoju gasilstva na naših tleh. Tako se člani PGD Rače odločijo, za večjo investicijo, namreč gre za nabavo novega gasilskega vozila tipa GVC 16/25, katero bi nadomestilo obstoječe dotrajano vozilo znamke TAM.

Leta 2011 po dolgoletnih prizadevanjih in zbiranju finančnih sredstev, prispe v gasilski dom novo gasilsko vozilo znamke MAN TGM 13.290, tip GVC 16/25. Gre za eno izmed sodobnejših in bolj opremljenih vozil v okolici, katero lahko sledi modernim pristopom in razvoju gasilstva. V vozilu se nahaja cisterna z 2500 litri vode, oprema za gašenje požarov, oprema za posredovanje ob naravnih nesrečah, oprema za tehnično reševanje, tridelna raztezna lestev s podporniki, osnovna oprema za posredovanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi in črpalke znamke Rosenbauer NH 25 z vgrajenim mešalcem za peno.

Leta 2014 Prostovoljno gasilsko društvo Rače, na pobudo doc. Dr. Strnad Mateja pristopi, k pilotnemu projektu prvih posredovalcev v sistemu nujne medicinske pomoči v regiji. Prvi posredovalci izvajajo temeljne postopke oživljanja z avtomatskim eksternim defibrilatorjem (AED) in prvo pomoč nenadno oboleli osebi, do prihoda ekipe NMP, katera prevzame intervencijo in dokončno oskrbi osebo. V tem letu uspe tudi nabava dveh novih vozil Ford Transit, tip GVM-1 in Land Rover Discovery 3, tip PV-1.

Leta 2015 se izvede obnova gasilskega vozila MAN 14.284, tip GVC 24/50. V letih delovanja v našem društvu, so se pokazale nekatere napake na nadgradnji vozila. Obnovo in predelavo je izvedlo podjetje Gasilska vozila Pušnik.

Del članstva 2016

Operativna enota in vozni park 2016

Enota prvih posredovalcev

V vseh teh letih, so se zavedni člani PGD Rače, odrekli svojemu času in na kocko postavljali svoje zdravje in življenje, za pomoč drugim. Naj zaključim to kratko kroniko z besedami Frana Barleta:

*“Gasilca ne dela blesteči krog,
Temveč čut ljubezni do človeštva,
Čut ljubezni do svojega bližnjega,
Čut ljubezni do naroda in do svoje domovine!”*

NA POMOČ !

Shell Truck Center v FRAMU pri Mariboru, Turnerjeva 35 2313 Fram

Učinkovit in udoben za vas in vaše voznike. Odprt je 24 ur /7 dni v tednu.

Je prvi Shell Center v Sloveniji, na katerem je združena pestra ponudba za voznike tovornih vozil in osebnih vozil hkrati.

30.000 m² skupne površine

75 parkirnih mest za tovorna vozila

1000 m² gostinski objekt

Lokacija:

Shell Truck center se nahaja na severo-vzhodu Slovenije, blizu meje z Avstrijo, Madžarsko in Hrvaško, tik ob avtocesti A1/E57 Ljubljana – Maribor, izvoz Fram.

Albaugh TKI

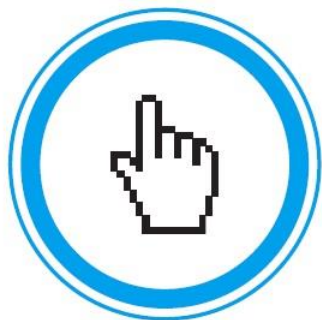
Albaugh TKI d.o.o.

Grajski trg 21

SI-2327 Rače

Slovenija

E-mail: infoTKI@albaugh.eu

tvoj-splet.si
tvoj splet je naš svet

izdelava spletnih strani

Poslovalnice:

Rače, Ljubljanska c. 60, 02 609 53 00

Maribor, Ruška c.1 , 02 331 97 95

Maribor, Kersnikova 6, 02 609 53 02

PE: PEKARNA EVROPA
Ljubljanska c. 18, 2327 Rače
Naročila pizz na: 040/639-263

Avtomehanična Delavnica Tomí & Otmar JAKOPIN

Drevesniška 50 Rače Tel. 02/6095170

-
- popravila osebnih in dostavnih vozil, viličarjev in traktorjev
 - diagnostika, merjenje in nastavitve plinov ter nastavitve motorja na testerju
 - popravila in polnjenje klime
 - priprava vozil za tehnični pregled
 - zavarovanje vozil: Zavarovalnica Maribor d.d
 - popravila in zamenjava izpušnih loncev
 - prodaja in montaža avtoplaščev
 - izposoja viličarjev in dostavnih vozil
 - optika podvozja

VINOGRADNIŠTVO STOŽER-PAPEŽ

Najdete nas v majhni pohorski vasi Morje, ki leži blizu Framu.

Naš vinograd se razprostira v neposredni bližini naše kmetije, na kateri imamo zasajenih 15 tisoč trsov, okrog tri tisoč trsov pa imamo tudi v Framu.

Za vas napolnimo tudi steklenice ob posebnih priložnostih (abraham, poroke, razne obletnice) in na vašo željo natisnemo tudi etikete z vašim motivom in dostavimo na dogovorjeno mesto.

Lepo pozdravljeni in dobrodošli v vinogradništvo Stožer Papež.

*Kontakt: Rok Stožer Papež
Priolova cesta 112 2313 Fram
GSM: +386 (0)31 524 723*

OLJARNA FRAM

Olje proizvajamo
že od leta 1750 !

POZEJDON TURIZEM

- KRIŽARJENJA
- IZLETI
- POTOVANJA
- LETALSKE VOZOVNICE
- LETOVANJA...

Grajski trg 15, 2327 Rače
Tel.: +386 2 608 80 80
www.pozejdon-turizem.com

CENTER KRIŽARJENJ

**DUŠAN PREDAN S.P. STORITVE Z
LAHKO IN TEŽKO GRADBENO
MEHANIZACIJO**

Pred njivami 16, 2327 Rače

Tel.: 041 726 473

**Kovinarstvo izdelava kovinskih
predmetov, Repnik Anton s.p.**

Jezdarska ulica 14, 2312 Orehova vas

Tel.: (02) 604 01 40

AVTOLIČARSTVO

DAVID ŽITNIK s.p.

Starošince 37A,
2326 CIRKOVCE

Tel.: 02 789 01 10

*Za varno in udobno
življenje. Že od 1993.*

**AVTOMATIZACIJA
DVORIŠČNIH VRAT
GARAŽNA VRATA**

www.ipen.si
02/ 609 72 20
Podova 59a, Rače

FRIZERSKI STUDIO
AVTOPRALNICA

KAVA BAR
SOLARIJ

**ZBORNIK OB 130. OBLETNICI DELOVANJA PROSTOVOLJNEGA
GASILSKEGA DRUŠTVA RAČE**

Gradivo:	Arhiv PGD Rače
Oblikovanje in priprava:	Denis Vihar
Naklada:	500 kom
Tisk:	Tiskarna Ekart